

Årsmelding 2023

Historielaget er godt fornøyd med de gjennomførte aktivitetene som har hatt god oppslutning. Vi har konkurranse fra andre frivillige lag og foreninger. Men interessen for lokalhistorie viser seg å heldigvis å være stor. På hjemmesiden, vmlhistorielag.no, legges det ut aktuelle artikler om vår lokalhistorie og informasjon om våre aktiviteter. Historielaget har i løpet av året hatt et meget godt samarbeid med andre frivillige lag og instanser.

Styret har hatt følgende sammensetning:

Pål Osjord, styreleder (på valg 2024)
Elisabeth Franck Danielsen, nestleder/sekretær (på valg i 2025),
Siri Skuggevik, styremedlem, kasserer (på valg i 2025)
Gabriel Knudsen, styremedlem (på valg 2025)
John Gustav Johansen, styremedlem (på valg 2024)
Alvhild Gulbrandson, varamedlem (på valg 2024)
Nils Øvland, varamedlem (på valg i 2024)
Per Jarle Nørholmen, varamedlem (på valg 2024)

Valgkomité

Erling Gitmark, leder
Margit Rosenberg
Terje Ellefsen

Revisor Carl Jon Hansen (på valg i 2024)

Klipparkivet Bergliot Øie Johansen har etter oppfordring fortsatt arbeidet med å samle utklipp for historielaget, vesentlig fra Lillesands-Posten.

Redaksjonskomité (Oppnevnt av styret for perioden 2023-2024)

Gabriel Knudsen
John Gustav Johansen

Web-redaksjon (Oppnevnt av styret)

Pål Osjord
Elisabeth Franck Danielsen

Historielaget er representert i følgende foreninger/gruppe

Verven kultursenter v/ Nils Øvland
Lillesand – Flaksvandbanen AS v/Terje Ellefsen
Prosjektgruppe for Lillesands historie v/ John Gustav Johansen. Bergliot Øie Johansen er medarbeider for og fast medlem i prosjektgruppen. Elisabeth Franck Danielsen er oppnevnt av Lillesand bystyret som medlem av prosjektgruppen.

I fotogruppen ved Lillesand by- og sjøfartsmuseum er Bergliot Øie Johansen og John Gustav Johansen faste medarbeidere fra historielaget. Gamle bilder med tekst fra Vestre Moland og Lillesand blir lagt ut på [agderbilder.no/Lillesand by- og sjøfartsmuseum](https://agderbilder.no/Lillesand-by-og-sjofartsmuseum).

Elisabeth Franck Danielsen er medlem av museumsnemnda for Lillesand by- og sjøfartsmuseum.

Styremøter

7 styremøter er avholdt i kalenderåret. Varamedlemmene til styret møter fast på styremøtene.

Hjemmeside vmlhistorielag.no

Hjemmesiden har hatt 11 artikler i denne årsperioden. Historielagets arrangement er blitt annonsert på hjemmesiden.

Facebook

Historielaget har egen side på Facebook. Terje Ellefsen er hovedansvarlig for denne. Her legges ut aktuelle ting fra historielaget og annet av historisk interesse.

Uttalelser

Historielaget er høringsinstans til kommunale planer – kommuneplaner og reguleringsplaner. I 2023 er det gitt følgende planuttalelser:
Reguleringsplan for Lillesands Sparebank - offentlig ettersyn
Reguleringsplan/ny høring Lillesands Sparebank - offentlig ettsyn

Det er også gitt uttalelse til forskrift om forbudssoner for bruk av fyrverkeri i områder med verneverdig bebyggelse.

Utgivelser

Lillesandskalenderen 2024 – Lillesandskalenderen ble ferdigstilt for salg fra juni. Den inneholder også denne gang historiske bilder med informasjon til bildene. Ansvarlige er John Gustav og Bergliot Øie Johansen og Gabriel Knudsen. Årets opplag er 250 stk. Det er noe lavere interesse for kalenderen blant annet pga. konkurranse fra familiekalendere.

Nytt **årsskrift** kommer ut høsten 2024. Historielaget har på lageret et utvalg av de fleste årgangene av årsskriftene. **Temaoversikt** over utgitte artikler i årsskriftene er ajourført, tom. årsskrift nr. 18 som ble utgitt høsten 2022. Den er tilgjengelig på hjemmesiden under meny punkt årsskrift.

Revidert utgave av dialektboken fra 2008 «**E seiår de bare**» kom ut og ble lansert på førjulsmøte i november. Uttrykk er samlet og redigert av Bergliot Øie Johansen. I revidert utgave er nye ord og uttrykk er tatt inn og er rikt illustrert med tegninger av Pål Osjord.

Historielagets utgivelser har vært til salgs i Matkroken og Museumsbutikken.

Kontakt med medlemmene

Kommunikasjon med medlemmene – kontingentsvarsling, informasjon om møter og aktiviteter – foregår på e-post og via vår hjemmeside. På Facebook-siden til Historielaget og «Hva skjer i Lillesand og omegn» legges det også ut informasjon om våre aktiviteter.

Arrangementer

6. februar: **Orientering til Lillesand Rotary** – Siri Skuggevik og Alvhild Gulbrandson besøkte Lillesand Rotary og orienterte om historielaget.

9. februar: **Dialektmøte** – foredrag av Håkon Lilleholt bla. om historien til dialekten. Gabriel Knudsen synliggjorde Lillesandsdialekten med ord og uttrykk. Anne-Grethe Knudsen fortalte litt om sitt liv på Lillesandsdialekt. Rollespill av Anders Bjørnholmen og Halvard Vesterhus. Mellom 90 og 100 deltakere på møtet.

21. mars: **Temamøte/årsmøte** - ble avholdt på Møglestu gård (tidligere Husmorskolen) med følgende innslag; Historien om Møglestu v/Siri Skuggevik, Fattiggården v/Alvhild Gulbrandson, Hvorfor husmorskole v/Tora Løvvald Buestad, Husmorskole med boplikt v/Barbro Rønnevig Sundtoft, Møglestu Hage v/Kari Tveranger
Til stede på temamøte 72 stk, til stede årsmøte 22 stk

19. april: **Seniordagen på Kaldvell** – stand

8. mai: **Frigjørings- og veterandagen** - Komiteen for arrangementet har bestått av Einar Holmer-Hoven, Thorbjørn Andersen, Pål Osjord og Magne Haugen.

12. mai: **Quiz på «Hos oss»/Fiskebrygge** – Nils Øvland sammen med Terje Ellefsen

24. juni: **Vervendagen under Lillesandsdagene** – stand og aktiviteter; «En tur på Kokkenes» v/Alvhild Gulbrandson hvor 33-34 barn og voksne deltok. Alle barn fikk premie. Støpning av gallionsfigurer med Pål Osjord var også denne gang en populær aktivitet.

3. september: **Skinnelangs** – Vandring på traseen fra Tveide stasjon til Birkeland, avslutning på Birkenes bygdemuseum/Grasham.

9. september: **Kulturminnedagen på Lillesand by- og sjøfartsmuseet** - Alvhild Gulbrandson og Pål Osjord var i arrangementkomiteen sammen med Lillesand kommune og Lillesand by- og sjøfartsmuseum. Mange aktører ble invitert til å delta i Rådhusparken og i bakgården på museet. Det ble et mangesidig program med demonstrasjon av møbel-tapetsering, strikking på trådsnetter, spilling med hjemmelaget salmodikon og spilling på sag fra scenen, opplesning, demonstrasjon av valseverk, visning av skinnarbeid, demonstrasjon av gamle skrivesaker, tinnstøpning, utstilling av likevognmodell, samt demonstrasjon av seletøyet fra vognen på en levende hest. Speideren stilte med hoppetau og sto for salg av kaffe og vafler. I Rådhusparken sto tre lokale kunstnere og malte motiver fra de verneverdige husene i området.

17. oktober: **Temakveld om krigsseilere og krigsfanger: «De som ofret alt: historier om krigsseilere og fanger fra Lillesand og omegn 1940-1945»** i eTeateret.

Arrangement i samarbeid med Lillesand by- og sjøfartsmuseum, Arkivet, Hestmanden og Lillesand Sjømannsforening.

Historiker Ragnhild Bie fra D/S Hestmanden ved Vest-Agdermuseet: «Utvalg av krigsseilere fra Lillesandsområdet: Justøya, Vestre Moland, Høvåg og Birkenes».

Historiker Simen Zernichow fra Arkivet: «Krigsfanger fra Lillesand»

Terje Ellefsen: Opplesning brev fra dødsdømt Grinifange

Gabriel Knudsen intervjuet etterkommere av krigsseilere og krigsfanger: Morten Astrup, Geirulf Stoveland og Anne-Gunn Borgemyr. Konferansier Terje Ellefsen.
Fullsatt sal/vel 160 til stede.

20. oktober: **Kulturnatta** – Historielaget v/Alvhild Gulbrandson og Nils Øvland arrangerte fra biblioteket kulturløype for barn - tema «En tur i tussmørket» - med 41 deltakere.
Premier til barna. God stemning og godt humør blant deltakerne.

9. november: **Førjulsmøte med Bokslipp**

Foredrag av Elin Gunleifsen, institutt for nordisk og mediefag, UIA - «Åssen går det med du». Bergliot Øie Johansens nyreviderte utgave av hennes dialektbok 2008 «**E seiår de bare**» ble presentert av Gabriel Knudsen. Auksjon av Pål Osjords illustrasjoner fra boken. Ca 80 stk. til stede.

9. desember: **Julemarked på Bankplassen/Hestetorvet** – Historielaget deltok, tross glatte, regn og vind, med salg av den reviderte dialektboken og Lillesandskalenderen 2024. Salget var relativt beskjedent. Historielaget hadde stand sammen med Berit Eide Johnsen som solgte Lillesands Historie bind 2 og Terje Sødal med salg av Vestre Moland gårds- og slektshistorie bind 2.

Aktuelt

Paul Harris prisen 2023 ble tildelt John Gustav og Bergliot Øie Johansen av Lillesand Rotary. De fikk prisen for deres engasjement innen kultur, lokalhistorie, slektsforskning og frivillighet i nær 35 år.

Medlemmer – kontingent

Kontingenten for 2023 har vært kr 200- pr medlem.
Historielaget har 158 betalende medlemmer ved årsskiftet (2022 163/2021 167).
Innkrevning av kontingenten har også i år, vært tidkrevende. Purringer er ofte nødvendig for å få inn kontingenten. Medlemmer er etter flere purringer, blitt støket pga. manglende innbetaling. Kontingent til Landslaget for lokalhistorie og Agder Historielag betales ut i fra antall medlemmer.

Økonomi

Hovedinntekten til historielaget er kontingent og salg av bøker og kalendere. Årsresultatet i 2023 er kr. 18.100. Grasrotandelen fra Norsk Tipping er kr. 2977 som er en del lavere enn året før. På hjemmesiden, vmlhistorie.no, oppfordrer vi tipperen til å bli grasrotgiver. Salg av eldre årsskrift til rabatterte priser gir positivt bidrag til Historielaget. Historielaget takker de trofaste sponsorene til Lillesandskalenderen og spesielt Lillesands Sparebank som også støttet oss ved utgivelsen av Dialektboken «E seiår de bare». Dere er viktige støttespillere.

Siri Skuggevik
styremedlem og kasserer, sign.

Pål Osjord
styreleder, sign.

Elisabeth Franck Danielsen
nestleder og sekretær, sign.

John Gustav Johansen
styremedlem sign.

Gabriel Knudsen
styremedlem sign.

Årsmelding 2023